

15 april 2026



Uniek erfgoed Fundatie van Renswoude gered

De Fundatie van de Vrijvrouwe van Renswoude in Utrecht – gebouwd als weesjongensinternaat in 1762 en één van de belangrijkste Nederlandse rijksmonumenten uit die tijd – dreigde door verkoop uiteen te vallen.

Vanwege de grote cultuurhistorische en artistieke waarde van het gebouw, de inrichting én de inboedel heeft de Vereniging Rembrandt zich ingezet om dit uitzonderlijke complex voor de toekomst veilig te stellen. Daartoe zijn intensieve gesprekken geïnitieerd met verschillende betrokken partijen.

De Vereniging Rembrandt bundelt al ruim 140 jaar de inzet en bijdrage van particulieren voor behoud en aankoop van topkunst in Nederland. Omdat ondersteuning bij verwerving van vastgoed niet valt onder haar statutaire doelstelling, zocht de Vereniging contact met verwante fondsen.

Fonds 1999 heeft met een zeer genereuze schenking in het geheel mogelijk gemaakt dat Hendrick de Keyser Monumenten het pand kan verwerven, waarbij de inboedel wordt overgedragen aan het naastgelegen Centraal Museum. Het museum beheert de meubelen en kunstwerken in situ, zodat het ensemble voor altijd 'blijvend en als zodanig' intact blijft.

Dankzij de verwerving wordt het monumentale pand aan de Agnietenstraat via openstelling en rondleidingen voor het eerst toegankelijk voor een breder publiek.

Om een goede overdracht te faciliteren heeft de Vereniging Rembrandt een schenking gedaan in de vorm van een fonds voor registratie, beheer en kleine restauraties van de inboedel.

Op 15 april vindt de feestelijke overdracht plaats in Utrecht.

Uitzonderlijk ensemble

Het gebouw, opgetrokken in rococostijl, vormt met zijn oorspronkelijk interieur en inboedel een van de belangrijkste Nederlandse monumentale ensembles uit de tweede helft van de 18de eeuw. Dat het complex nagenoeg ongeschonden is overgeleverd, is uniek voor Nederland, waar veel monumenten en interieurs aan de 19de-eeuwse sloophamer ten prooi vielen.

Een vooruitstrevende doelstelling

Het pand bleef sinds de oplevering onafgebroken in eigendom en beheer van de Fundatie van Renswoude. Deze stichting werd in 1754 opgericht uit de nalatenschap van Maria Duyst van Voorhout, Vrijvrouwe van Renswoude. Zij wilde met haar vermogen 'eenige van de verstandigste, schranderste en bekwaamste' weesjongens een goede opleiding geven, in ambachtelijke en

technische vakken. Zowel in Utrecht als Delft en Den Haag zijn hiertoe uit haar nalatenschap onderwijsinstellingen opgericht.

De Utrechtse Fundatie gaf opdracht tot de bouw van een indrukwekkend pand aan de Agnietenstraat, met onder andere vertrekken voor de bestuurders, slaapzalen voor de leerlingen en een collegezaal. Sinds het midden van de 20ste eeuw richt de Fundatie zich niet meer op het geven van onderwijs aan jongens, maar op de verstrekking van studiebeurzen aan talentvolle jongeren in het algemeen.

Verkoop

Begin 2025 maakten de bestuurders van de Utrechtse Fundatie van Renswoude met pijn in het hart bekend dat ze genoodzaakt waren het pand na ruim 250 jaar te verkopen: dit om het vermogen te versterken en de studiebeurzen te kunnen blijven verstrekken.

Arent Fock, voorzitter bestuur Stichting Fonds 1999:

‘Het bestuur van Fonds 1999 is verheugd met een substantiële financiële schenking te kunnen bijdragen aan het behoud van één van de mooiste historische ensembles in Nederland. Deze schenking wijkt vanwege haar omvang af van het toekenningsbeleid van het fonds, maar het doel – redden van dit zeldzame cultureel erfgoed – is zo exceptioneel en belangrijk, dat we eenmalig een uitzondering hebben willen maken.’

Geert-Jan Janse, directeur Vereniging Rembrandt:

‘Deze reddingsactie illustreert het grote belang van particulier mecenaat voor kunst en cultuur in Nederland. Het is fantastisch dat het unieke erfgoed van de Fundatie dankzij de generositeit van Fonds 1999 voor toekomstige generaties is behouden.’

Bert Meerstadt, algemeen directeur Hendrick de Keyser Monumenten:

‘Het is een voorrecht dat onze vereniging De Fundatie kan verwerven. Dit prachtige voorbeeld van rococoarchitectuur krijgt een prominente plek in onze erfgoedcollectie van meer dan 480 monumenten in Nederland, als ‘grote zus’ van de Fundatie van Renswoude in Delft, die sinds 1936 in ons bezit is. De tijd heeft stilgestaan in dit pand en wij verheugen ons erop om het samen met het Centraal Museum regelmatig te openen voor publiek.’





Bart Rutten, artistiek directeur Centraal Museum:

‘De verwerving van de Fundatie van Renswoude is van groot belang voor de stad Utrecht. Als directe burens voelen wij een bijzondere verbondenheid met deze plek. Door de inboedel en kunstcollectie zorgvuldig te beheren, blijft dit unieke erfgoed als geheel bewaard en toegankelijk voor toekomstige generaties.’

Gerrit den Uyl, voorzitter college van regenten van de Stichting Fundatie van de Vrijvrouwe van Renswoude:

‘Het college is verheugd dat na 270 jaar de stichting Fundatie van Renswoude kan blijven voortbestaan. Het doel van onze oprichtster Maria Duyst van Voorhout, namelijk het ondersteunen van jongeren die dat nodig hebben om een opleiding te volgen, is nu geborgd. En wij hebben alle vertrouwen dat ook de grandeur van het pand voor de toekomst is veiliggesteld. Ons past daardoor dankbaarheid.’

Over [Fonds 1999](#)

Stichting Fonds 1999 stelt zich ten doel de samenleving beter te maken door het steunen, bevorderen en stimuleren van initiatieven en projecten, in de meeste brede zin, op het gebied van cultuur, natuur en/of educatie, en/of op sociaal-maatschappelijk gebied. Fonds 1999 is een aanzwengelfonds: het Fonds wil het verschil maken om andere donoren over de streep te trekken. Anderzijds zijn de toezeggingen van andere externe donateurs een voorwaarde voor een eventuele toezegging door het Fonds 1999.

Over [Vereniging Rembrandt](#)

De Vereniging Rembrandt geeft Nederlandse musea sinds 1883 onmisbare steun bij de aankoop van topkunst, zodat iedereen daar blijvend van kan genieten. Ook helpt zij bij restauraties en onderzoek. De Vereniging kan dit werk doen dankzij de vrijgevigheid en betrokkenheid van haar leden. Daar krijgen zij ook iets voor terug: vrije toegang tot 150 musea in Nederland, drie keer per jaar een inspirerend kunstmagazine en uitnodigingen voor kunstevenementen. De Vereniging Rembrandt is onafhankelijk, overkoepelend en beschikt over brede expertise.

Over [Hendrik de Keyser Monumenten](#)

Hendrick de Keyser Monumenten is sinds 1918 hét nationale goede doel voor het behoud en beheer van ruim 480 architectonisch en historisch waardevolle monumenten en hun interieurs. Eenmaal verworven panden blijven voor altijd in bezit. Vanuit deze missie houdt ‘Hendrick de Keyser’ deze bijzondere

gebouwen zorgvuldig in stand voor nu en toekomstige generaties. Hendrick de Keyser vindt het belangrijk dat het publiek kan kennismaken met de nationale woongeschiedenis door de huizen te bezoeken en erin te wonen, werken en logeren.



Over [Centraal Museum](#)

Het Centraal Museum in Utrecht is het oudste stadsmuseum van Nederland. De collectie van het museum bestaat uit oude, moderne en hedendaagse kunst, mode, design en stadsgeschiedenis. Het museum heeft de grootste Rietveld-collectie ter wereld en een uitgebreide verzameling Utrechtse caravaggisten. Gerenommeerde Nederlandse kunstenaars als Vincent van Gogh en Marlene Dumas zijn onderdeel van de collectie, naast internationale namen als Steve McQueen en Miriam Cahn. Ook verzamelt het museum al meer dan honderd jaar mode van Iris van Herpen, Duran Lantink en vele anderen. Het nijntje museum en het Rietveld Schröderhuis zijn onderdeel van het Centraal Museum.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:



Vereniging Rembrandt

Alexandra van der Loo, Hoofd marketing en communicatie
vanderloo@verenigingrembrandt.nl – 0627080147



Hendrick de Keyser Monumenten

Suzan Damen, Communicatiespecialist & PR
s.damen@hendrickdekeyser.nl – 0682931262



Centraal Museum

Anouk Evertse, persvoorlichter pers@centraalmuseum.nl - 0626075205

FONDS 1999

